

ACC. N:R. M 10854 : 1-6.

Landskap: Småland Upptecknat av: Tor Krantz
Härad: Konga Adress: Björkebo, Hovmantorp
Socken: Hovmantorp Berättat av: olika personer; se
uppt. bladen bakom!
Uppteckningsår: 1948 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När den nya tiden kom till bygden.

LUF 59.

(se M. 10733:14)

Delavar till frågelistan: När den nya tiden kom till bygden.

Nya nöjen och förtroelser.

I byn Ormskoga hade man en samlingsplats ett stycke från Hultagårdarna.

På denna plats, som man kallade för "Orkan" (ackran) lekte och gungade ungdomarna i mitten av förra århundradet.

Senare i min mors och fars ungdom i slutet av 1880-talet lekte och dansade man i hemmen, på logarna, träbroarna över Ronnebyån samt på "synda-platsen" (syngaplattan) som låg ungefär mitt i byn.

Dessa sammankomster voro, så gott som alltid, av spontant karakter.

Vid skildrade tid hade dragspelt.

Lu F 59.

kommit i bruk. I Skildrade by hade man då ingen särskild spelman. Det var flera som kunde betrakta "Wälga-spelt", bl. a. min fader. Dragspelen voro av den enkla enradiga typen.

I början av vårt århundrade anlades den första dansbanan i det uppväxande Hovmantorps samhälle.

Detta var inledningen till de organiserade dansställen som, i sinom tid, helt ändrade karaktären av "nåjen och förstärker."

För Trentz

(Det är väl troligt att man dansade innan 1880 - se om "Östen" i början - men jag har inga sägsmän om det).

Föreningslivet. Vid sidan av föreningarnas rent ideella arbete idades även vissa former av nöjen och förtäringar.

Nytkonstlaggen Hedersborgarna av L. O. G. T. bildades i Hovmantorp år 1885. Denna förening började anordna enkla sammaringar med musik, kaffeservering och föreläsningar. Samma förening anordnade även utflykter på sjön Rattnen för sina medlemmar. Föreningen gjorde även ansatser till studiearbete.

Alla dessa tillställningar voro nya för orten.

Det var folk av alla åldrar som besökte dessa tillställningar.

Detta var början, föreningsfloran utbredd sig sedan snabbt.

Tor Wrenby

ACC. N:R M. 10854:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4

Andra "nya förströcker." Den uppapirande
industrien i vår socken medförde en
del nya förströckerformer.

Brutespatron O. Sjö på Lunde förs glas-
bruk anordnade i början på 1890-talet utfärder
på sjön sjön Rottnen för sina anställda.

På dessa utfärder förekom förstärking,
som också bekräftades av bruket, lekar
och fotografering m.m.

Tor Erantz

ACC. N:R M.10854:5.

Vid gamla glas bruket i Flommanörp
1860-78 bildade glasblåsarna en bläs-
arkusker. Den förstapå orten.

De anställda vid detta bruk började
även med segling på sjön Rottne.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
5

ACC. N:R M. 10854:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
6

Väckelserörelserna - efterfrågade i Sibirien av den 19-11-dä - spelade y någon större roll här vid den nya filmen inbrott... En del s.k. gammelläsare funnos. De hölla sig dock inom den kyrkliga ramen. De s.k. nyläsarna av olika schatteringar hava hittills haft svårt att få rot fäste här.

Om orsakerna till detta har jag ^{av} givit en kanske något subjektiv förklaring till - kyrkohistoriska arkivet i Lund, detta senare är ju dock en annan historia.

Tor Erantz